

ČESKÁ REPUBLIKA V SCHENGENU

shrnutí a první zkušenosti po zrušení kontrol na pozemních hranicích

27.2.2008 – Eurocentrum Praha

MINISTERSTVO VNITRA ČR

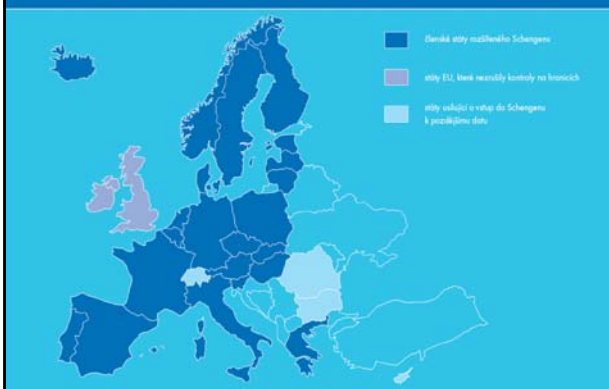
21. prosinec 2007

- historicky největší rozšíření schengenského prostoru
- zvýšení počtu schengenských států z 15 na 24 států
- 9 nových členských států:
 - ČR, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Slovinsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Malta

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Schengenský prostor od 21. prosince 2007

Historie schengenské spolupráce

- 1985 Schengenská dohoda „Dohoda o postupném zrušení kontrol na společných státních hranicích“
- 1990 Schengenská prováděcí úmluva („SPÚ“) - účinnost 1995 - zrušení kontrol na vnitřních hranicích
 ↓ ↓ ↓
- 1997 Amsterodamská smlouva - účinnost 1999 - začlenění schengenského acquis do rámce EU

vstup nových členských států do Schengenu nikoliv na základě podpisu schengenských dohod, ale přijetím závazků vyplývajících z členství v EU potvrzených v Aktu o podmínkách přistoupení

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Schengen – základní fakta

- volný pohyb v rámci společného prostoru
- zrušení kontrol osob na společných hranicích
- zesílená ostraha vnějších hranic
- intenzivní mezinárodní spolupráce
- aktivity ve třetích zemích
- sjednocená pravidla pro vydávání krátkodobých víz
- výměna informací o vybraných osobách a věcech

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Příprava ČR na Schengen – hlavní milníky

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
zahájení přípravy											
zpracování Schengenského akčního plánu											
schválení Zprávy o připravenosti na Schengen											
schválení schengenské strategie											
vstup do EU + provádění I. části sch. pravidel											
zahájení schengenského hodnocení											
praktické ověřování připravenosti											
vstup do Schengenu											
zrušení kontrol pro lety uvnitř Schengenu											

- 12.6.2007: rozhodnutí Rady o aplikaci schengenského acquis týkajícího se Schengenského informačního systému od 1.9.2007
- 8.11.2007: schválení připravenosti na vstup do Schengenu, formální ukončení schengenského hodnocení
- 6.12.2007: rozhodnutí o zrušení kontrol na vnitřních pozemních a mořských hranicích k 21.12.2007 a na vzdušných hranicích 30.3.2008

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Schengen v praxi

překračování vnitřních hranic bez kontrol a bez zastavení

EVROPOU
VOLNOU
CESTOU

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Zrušení hraničních kontrol na vnitřních hranicích

- 21. prosince 2007 (0:00) na hraničních přechodech podél celé hranice se sousedními státy
- 30. března 2008 při letech uvnitř Schengenu

EVROPOU
VOLNOU
CESTOU

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Volný pohyb bez hraničních kontrol

- kdykoli a kdekoli, tj. i mimo bývalé hraniční přechody a jejich provozní dobu
- žádné předkládání dokladů při překračování hranic
- volný průjezd hraničních přechodů bez zastavení a snížení rychlosti

- pohyb s platným občanským průkazem/cestovním pasem
- možnost policejních kontrol, ale nikoliv z důvodu překračování hranic
- respektování místních pravidel (chráněná krajinná oblast, soukromý pozemek apod.) či omezení daných národní legislativou
- omezení na komunikacích (omezení rychlosti z bezpečnostních důvodů, zákaz pro kamiony apod.) možná na základě rozhodnutí místních úřadů

EVROPOU
VOLNOU
CESTOU

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Konec čekání na hranicích

EVROPOU
VOLNOU
CESTOU

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Odstranění překážek na hranicích

EVROPOU
VOLNOU
CESTOU

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Zkušenosti ČR

- hladký průběh ukončení provádění ochrany pozemních hranic
- konec hraničních kontrol ze strany příslušníků cizinecké a pohraniční policie
- opožděné zajištění volného průjezdu na několika hraničních přechodech

Zároveň:

- vrácení cizinců s českým vízem z Německa
- migrace čečenských žadatelů o azyl z Polska
- zvýšený počet kontrol v příhraničí sousedních států

EVROPOU
VOLNOU
CESTOU

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Schengen v praxi

zesílená ostraha vnějších hranic

Vnější schengenská hranice

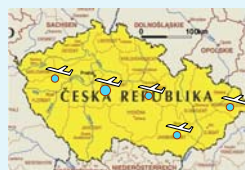
- důsledná ostraha (pozemní, vzdušné, mořské) hranice se třetími státy
- využití vyspělé techniky a přítomnost zkušených profesionálů
- společné akce pohraničních stráží koordinované agenturou FRONTEX
- pravidla ochrany hranic stanovená Schengenským hraničním kodexem

Harmonizovaná pravidla pro překračování vnějších hranic

- minimální kontrola všech osob
 - kontrola totožnosti a platnosti předloženého cestovního dokladu
- důkladná kontrola občanů třetích zemí
 - kontrola totožnosti a platnosti předloženého cestovního pasu
 - ověření splnění všech náležitostí pro překročení vnějších hranic, např.
 - platné vízum, pokud je třeba
 - zdůvodní účel a podmínky předpokládaného pobytu
 - dostatečné prostředky pro pobyt
 - nejsou vedeny v SIS coby nežádoucí osoby

Vnější schengenské hranice jen na některých letištích

- lety mimo Schengen na mezinárodních letištích oprávněných provozovat vnější schengenské lety
- povinnost zajistit oddělení cestujících na vnitřních a vnějších schengenských letech
 - 5 letišť fyzická separace cestujících
 - Praha Ruzyně
 - Brno-Tuřany
 - Ostrava-Mošnov
 - Pardubice (později)
 - Karlovy Vary
 - 10 letišť administrativní separace
- licence – Úřad pro civilní letectví

Schengen v praxi

sjednocená pravidla pro vydávání krátkodobých víz

Víza

- **respektování pravidel EU**
 - seznam zemí, jejichž státní příslušníci podléhají vízové povinnosti
 - jednotný formát vízových štítků
 - zavádění biometrických prvků do cestovních pasů (obličej + otisk prstu)
- **sjednocení pravidel pro vydávání krátkodobých víz**
- **harmonizovaná pravidla mj. pro:**
 - určení státu oprávněného vydat jednotné schengenské vízum
 - náležitosti předkládané spolu s žádostí o vízum
 - výše poplatku za zpracování žádosti o vízum

Jednotná schengenská víza

- jedno vízum pro všechny státy Schengenu
- typ A (letištní průjezdní), typ B (průjezdní)
- typ C (pobyt po dobu až 90 dnů)
 - jednotné vízum pro pobyt po dobu až 3 měsíců během šesti měsíců od dne prvního vstupu na území Schengenu
- spolupráce
 - místní konzulární spolupráce
 - konzultace k vybraným žadatelům o vízum prostřednictvím sítě VISION
- příprava Vízového informačního systému

Schengen neupravuje podmínky pro vydávání národních dlouhodobých víz (s výjimkou tzv. kombinovaného víza) ani povolení k pobytu

Pravidla pro cestování cizinců po Schengenu

- **občan třetí země nepodléhající vízové povinnosti**
 - až 3 měsíce během 6 měsíců ode dne prvního vstupu na území Schengenu
 - + pobyt na území ČR dle ustanovení případné bilaterální smlouvy o bezvízovém styku
- **držitel českého krátkodobého víza:**
 - pouze průjezd přes území 6 dalších nových schengenských států (konec přechodného období 30.6.2008)
- **držitel českého dlouhodobého víza:**
 - pouze průjezd ve směru do ČR, opačně nelze garantovat
 - s kombinovaným vízem D+C cestování po Schengenu během prvních 3 měsíců platnosti víza
- **držitel českého povolení k dlouhodobému/trvalému pobytu:**
 - cestování po Schengenu po dobu až 3 měsíců
- **držitel schengenského víza:**
 - cestování po Schengenu po dobu vyznačenou ve vízu, max. 3 měsíce během 6 měsíců ode dne prvního vstupu na území Schengenu
- **držitel povolení k pobytu azylanta:**
 - cestování po Schengenu po dobu až 3 měsíců

Schengen v praxi

intenzivní mezinárodní spolupráce
+
aktivity ve třetích zemích

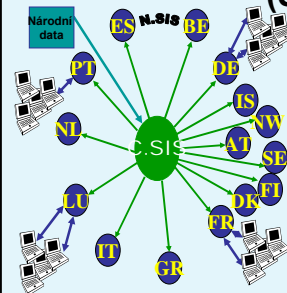
Zesílená policejní a justiční spolupráce

- vzájemná pomoc a výměna informací
 - výměna situačních zpráv o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku
 - styční důstojníci
- společná centra spolupráce se sousedními státy
 - (2 x SRN, 1x Rakousko, 2 x Polsko)
- přeshraniční sledování
- přeshraniční pronásledování
- organizování společných hlídek
- radiová komunikace

Schengen v praxi

výměna informací o vybraných osobách a věcech

Schengenský informační systém (SIS)

- klíčový nástroj pro boj proti kriminalitě a nelegální migraci
- výměna informací mezi všemi schengenskými státy
- přístup prostřednictvím portugalského projektu SISone4ALL
- pokračuje vývoj SIS II (spuštění 09)

Sdílená databáze zejména s údaji o:

- osobách hledaných za účelem zatčení a předání nebo vydání,
- pohřešovaných osobách,
- nežádoucích osobách, kterým má být odepřen vstup a pobyt na území členských států,
- hledaných (ztracených/ukradených) věcí - např. vozidel, střelných zbraní, dokladů totožnosti atd.

Využití SIS v ČR od 1.9.2007

- pouze oprávněné orgány (policie, celníci, justiční orgány, orgány vydávající víza, orgány odpovědné za vydávání osvědčení o registraci vozidel)
- hlavně Policie ČR: při lustraci dat v národních databázích automaticky kontrola v SIS
- přístup k datům vloženým do SIS ostatními schengenskými státy
- přístup ostatních států k údajům vloženým orgány ČR
- dosavadní zkušenost potvrzuje důležitost SIS pro zajištění větší bezpečnosti prostřednictvím výměny informací a přístupu k relevantním datům evidovaným v rámci Schengenu

SIS není centrální evidencí osob žijících v EU/Schengenu

MINISTERSTVO VNITRA ČR

SIS v ČR: vybrané statistiky

- **1.9. – 31.12.2007**
- 86 případů zadržení osob hledaných na základě evropského zatykačního rozkazu (40 zahraničních, 46 českých eurozatykačů)
- zjištění 104 hledaných věcí (zejména dokladů a vozidel)
- identifikace 24 osob pohřešovaných jinými státy
- identifikace 13 osob pohřešovaných ČR
- zjištění pobytu 523 osob na území ČR
- nalezení 18 vozidel a 69 dokladů hledaných v ČR
- **1. - 14.1.2008**
- 4 osoby zadržené v ČR hledané na základě zahraničních evropských zatykačních rozkazů
- zjištění 10 nežádoucích osob, jejichž záznam byl do SIS vložen ČR
- identifikace 20 nežádoucích osob v ČR
- zjištění pobytu 55 osob na území ČR
- nalezení 3 vozidel a 14 dokladů hledaných ČR

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Důraz na ochranu osobních údajů

- harmonizovaná přísná pravidla pro zpracování osobních údajů
- důraz na práva jednotlivců
- národní nezávislé kontrolní a dozorové úřady
- zvláštní pravidla týkající se Schengenského informačního systému

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku

- zachování přítomnosti policie v příhraničních regionech
 - transformace cizinecké a pohraniční policie na cizineckou policii
 - cca 1850 policistů přešlo pod dopravní + pořádkovou a železniční policii
 - hlavní náplní příslušníků cizinecké policie cizinecká problematika
- nové prostředky pro těsnější mezinárodní spolupráci
 - přeshraniční sledování a pronásledování
 - společná pracoviště se sousedními státy
 - SIS a do budoucna Vizový informační systém
- Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci
 - analytické pracoviště sdružující experty všech úřadů zapojených do ochrany hranic a boji s nelegální migrací

Dosavadní zkušenosti ČR a sousedních států:

→ nepotvrdily se obavy ze snížení bezpečnosti

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Znovuzavedení kontrol

- mimořádné opatření
- po omezenou dobu nepřesahující 30 dní nebo po předvídatelnou dobu trvání závažné hrozby, pokud tato doba přesahuje 30 dní
- rozsah a doba trvání dočasného znovuzavedení ochrany vnitřních hranic v míře nevyhnutelně nutné jako reakce na tuto závažnou hrozbu
- pokud závažná hrozba pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost trvá déle, než bylo předjíháno, je možné ochranu vnitřních hranic prodloužit

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Aktuální projekty

- pokračování ve vývoji SIS II a VIS
- zahájení schengenského hodnocení Švýcarska, Lichtenštejnska + Bulharska a Rumunska
- nové předpisy EU (např. Vizový kodex)
- nové koncepce EU (např. evropský integrovaný systém správy hranic)

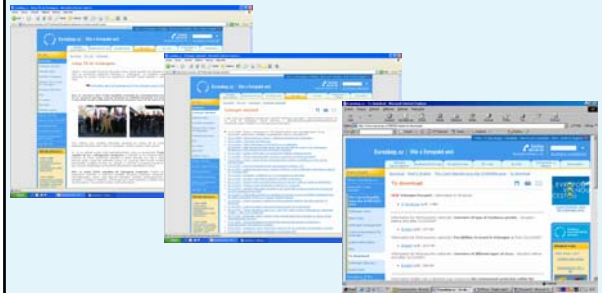
MINISTERSTVO VNITRA ČR

Zdroje informací

MINISTERSTVO VNITRA ČR

www.euroskop.cz/schengen

od června 2007 pravidelně aktualizované stránky: česky + anglicky

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Informační leták o SIS a právech jednotlivců

září 2007 - česky, anglicky, rusky + elektronicky německy a francouzsky

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Informační leták s informacemi pro cizince

září 2007 - česky, anglicky, rusky, ukrajinsky, francouzsky a vietnamsky

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Informační leták o pravidlech cestování

prosinec 2007 - distribuce mj. na krajské úřady

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Informační brožura

leden 2008 - distribuce mj. na krajské úřady

MINISTERSTVO VNITRA ČR

ČR SOUČÁSTÍ SCHENGENU

První vstupem do schengenské spolupráce ČR dokončí mnohleté úsilí o přenesení vysokých standardů při uplatňování hraničních opatření a poskytnutí jednotného postupu uvnitřní pohybu lidí.

Další informace na:
www.euroskop.cz/schengen

EVROPOU VOLNOU CESTOU

ČESKÁ REPUBLIKA VSTUPUJE DO SCHENGENU

Česká republika od 21. prosince 2007 bezkontrolně vstoupí do schengenského území.

Nové hranice se schengenským územím budou kontrolovat jen lidé, kteří vstupují do ČR do země mimo území ČR.

Pro vstup do země bez kontrol bude platit:

- 1. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;
- 2. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;
- 3. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;
- 4. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;
- 5. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;
- 6. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;
- 7. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;
- 8. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;
- 9. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;
- 10. platnost cestovních dokladů (platnost cestovních průkazů a pasů) – minimálně 3 měsíce před vstupem do země;

EVROPOU VOLNOU CESTOU

ČESKÁ REPUBLIKA VSTUPUJE DO SCHENGENU
od 21. prosince bez hraničních kontrol
www.euroskop.cz/schengen

EVROPOU VOLNOU CESTOU

EVROPOU VOLNOU CESTOU

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Další otázky?

Šárka Machotková
machotko@mvcz.cz

EVROPOU VOLNOU CESTOU

MINISTERSTVO VNITRA ČR